

21

DISSERTATIONEM IVRIDICAM

29

D E

1800

IVRE POENARVM

21

CRIMINIS GRAVIDITATIS CELATAE,

ET

PARTVRITIONIS CLANDESTINAE

DVBIO.

PRAESIDE

VIRO

GRAVISSIMO, CONSVLTISSIMO

ET CLARISSIMO

D. IOANNE CHRIST. WOLTAER

PROF. IVR. ORDINAR. ET FACVLT. IVRID.

ASSESSORE

LEGI STIPENDII OBTENTI SATISFACTVRVS

DIE XII. APRILIS CIDIÖCCG.

PVBlice DEFENDET

AVCTOR

CAROLVS FRIDERICVS FRICCIVS,

STENDALIA - PALAEO - MARCHICVS.

HALAE,

FORMIS IO. CHRIST. HENDELII.

VIRIS,
ILLVSTRISSIMO ATQVE EXCELLENTISSIMO
DOMINO
SAMVELI AVGVSTO
DE GOLDBECK,

POTENTISSIMI BORVSSORVM REGIS,
SVMMO CANCELLARIO;
SVPREMO LEGVM FERENDARVM
ET
ADMINISTRANDARVM MODERATORI,
CONSISTORII SANCTIORIS REGIS MEMBRO
INTERIORIS ADMISSIONIS,
ORDINIS AQVILAE RVBRAE EQVITI;

NEC NON

PERILLVSTRI
DOMINO
CAROLO FRIDERICO
BALLHORN,

POTENTISSIMI BORVSSORVM REGIS
IN CAVSIS IVSTITIAE A CONSILIIIS INTIMIS;
COLLEGII,
QVOD PER MARCHIAM ELECTORALEM
RES IVRAQVE VPILLORVM CVRAT DIRECTORI,
SVMMI SENATVS IVDICANDARVM
ADPELLATIONVM MEMBRO,

PATRONIS ET FAVORIBVS

DOMINO

CAROLI FERDINANDI

D. D. D.

BALLENBERG

OBSEQUII,

PIETATIS PARITER AC GRATITVDINIS

PERENNIS

MONVMENTVM

PIENTISSIMVS CLIENS

C. F. FRICCIVS.

ignorantia si deliquerint, omni studio efficere enitantur, ut admissi mali facinoris memoria extinguatur, ejusque notitiam soli retineant. Hocce commissum maleficium celandi studium, naturam homines docuisse censeas. Quo magis igitur perpetrati delicti reatus conscientia delinquentem vexat, eo majorem operam navabit, ne illud innotescat iis, quos praecipue delictum commissum ignorare cupit. Et licet forte bene intelligat, admissi a se delicti naturam esse ita comparatam, ut in iis, quae naturaliter delictum comitantur, sit certissimus index, totus in eo erit, ut quam diutissime inevitabilem delationem differat. Pronior est natura hominis ad negandum celandumque maleficium, dum sperat fore, ut intereat criminis indicium et probatio. Vituperat quidem bona mens hanc agendi rationem. Sed naturam expellas furca, tamen usque recurret prava, quam feminae cum maribus communem habeat.

§ 3.

Varium quidem est et multiplex genus pollutorum muliebris Pudicitiae sacrorum. De omnibus dicere apud animum non constitui; neque de omnibus stupris, quae patientes feminae in suum corpus peccantes committunt. Satis est monuisse, stupri notationem tam latam mihi esse, ut omnem coitum complectatur, quem femina sponte in

injuria cum mare exercuit. Itaque stuprum quidem, quod femina sponte perpesa est, ex eo genere malefactorum esse, quae legum castitatis violationem habent, quibus obedire feminam oportet, patet. Est deinde mali hujus facinoris ea indoles, ut illud committere possit, cum femina nupta, tum coelebs. Hinc feminarum supra sunt vel nuptarum, vel coelibum, neque statim constuprata femina stupri violataeque muliebris pudicitiae rea dici poterit. Latius igitur procedit constupratae feminae notio.

§. 4.

Femina, quae cum mare rem habuit, vel praegnans recedit, vel minus. Illa gravida vocatur, et ventrem, sciens aut suae conditionis ignara, gerit, usque dum abortiens vel pariens ediderit molam, monstrumve aut hominem, aut neutrum. Praesentibus, qui quaeve obstetricia auxilia ferre poterant, nec ne, peperit hominem, qui enecatus deinde animam efflavit, vel naturali fato statim succubuit, vel qui vivus sanusque servatus est. Quae si quis ad solutas adplicaverit constupratas feminas, intelliget sua sponte, esse, ad quae jus adaptari potest, diversa I) stupri factum; II) graviditatis conditionem; III) abortus parturitionis factum et IV) partus editi fata.

§. 5.

§. 5. Constitutum habemus Principem, Patri-
ae Patrem, cui, et in quem populus omne
suum imperium et potestatem contulit, cui-
que hinc datum est jus, ut, quod confi-
tuisset, ratum esset. Inter aequitatem jus-
que interpositam interpretationem Principi
soli igitur et oportet, et licet inspicere. a)
Itaque, quod Principi placuit legis habere
vigorem, legem esse, et quemlibet civem
propositam a Principe legem oportere exle-
qui ad instar sui proprii iudicii de eo, quod
fieri voluit noluitve, constat. Pudet vero vi-
rum sapientem et constantem mutare consi-
lium, maxime in damnum alterius; et rectae
rationis praeceptum est: neminem posse mu-
tare consilium suum in alterius injuriam, ne-
que debere alteri per alterum iniquam con-
ditionem inferri. Nemini, salva publica sa-
lute, sibi et ipsi sine iudice jus dicere per-
mitti potest; in re enim propria iniquam
admodum est, alicui licentiam tribuere sen-
tentiae. b) Bonus itaque et probus civis su-
um quidem iudicium libenter legibus submit-
tit, nihil contra leges facit, et juris sui du-
bii decisionem dato sibi a Principe iudici ac
magistratus permittit. Digna enim vox est
majestati Regnantis publica legibus alligatum

a) Allg. L. R. Einl. §. 22. 47. 49. 50. 73.

b) Cod. ne quis in sua causa iudicet vel jus sibi dicat.

Allg. L. R. loc. cit. §. 76--79.

se Principem profiteri, (submittere legibus Principatum et sublime suum jus contra subditum in iudicio persequi velle. c) Pessimus fit, necesse est, qui illustre exemplum imitari detrectet. Sunt tamen, et in nostra civitate, qui nituntur in vitium; quos bonos poenarum metu reddere et invitum Principem oportet, cujus in tutela omnium salus est. d)

§. 6.

Solus hinc Princeps Iustitiae verum visibile in civitate templum, ac sacrarium est; et summus Iustitiae custos. Quos, divisis provinciis, juris sacerdotio praefecit magistratus soli quidem Principis auspiciis aequum ab iniquo separant, licitum ab illicito discernunt, malos puniunt: sed turpiter Iustitiae sacra polluunt, et in Principis majestatem ipsi committunt, qui rem saluberrimam non secundum leges agunt. Iudicis sententia legis debet esse viva vox; et quod lex non dicit, iudex dicere non debet. Est ergo lex norma a Principe constituta, definiens, quid magistratus civium imperare, vetare, permittere, punire et possint et debeant. e) Et ille demum jure iniquitatis et injuriae iudicis sententiam factumve vel omisum ab eo accusat, qui liquido docet, iudicem contra

c) Allg. L. R. loc. cit. §. 80.

d) Allg. L. R. loc. cit. §. 76. 81.

e) L. 7. D. de legg. l. 3. l. 7. Allg. L. R. loc. cit. §. 1.

tra legem fecisse. f) Quemadmodum igitur non omne, quod licet facere civi, natura honestum est: ita vice versa, non omne, quod naturaliter bonum, honestum, aequum, licitumque censi potest, iudex bonum, honestum, aequum et licitum judicabit. Nam in iis iudicium suum sequi duntaxat potest civis, quae ejus arbitrio reliquit Princeps Optimus; g) et judicare de iis, de quibus subito judicandi facultas permisa est. Est ergo aperissimum discrimen inter legem, et iudicis sententiam. Cui permissum est, a iudice prolata sententiam iniquam et injustam dicere: illi ideo concessa dici nequit licentia legem duritiei, iniquitatisque arguendi. Felices ergo nos! quibus Potentissimus Rex permittit, liberrime de ipsis judicare legibus extra iudicii cancellos. Verecundiam et decentiam quilibet jure, quod natura omnia animalia docuit, exigit in suae sententiae contradictore. Merito justam poenam luit subditus, qui inverecunde, immodeste, infulseque de lege suae civitatis et Principis iudicio dicit. Pesimum hocce crimen curatissime cavebo.

§. 7.

Stuprorum, quae feminarum nuptiarum et solutarum pudicitiam laedunt, frequentiam

f) L. 199. D. de reg. jur.

g) Allg. L. R. loc. cit. §. 87.

tiam, et experientia, et leges ipsae evincunt, quae de stupris coercendis puniendisve propositae sunt. Nam ex his, quae forte uno aliquo calu accidere possunt, jura non constitui, sed ad ea potius debere aptari jus, quae et frequenter et facile eveniunt, recte observatum est a Celfo Icto.^{h)} Evenit quoque passim, ut femina soluta ob stuprum, quod sponte perpesa est, puniri debeat, sicque stupri delicti rea sit. Civiliter enim delictum defendimus, factum, ob quod civem subditum punire justus est iudex lege: poenam vero, malum, quod sola vi justae iudicis sententiae ob factum pati debet subditus civis.ⁱ⁾ Crimen stupri, quod coelebs femina admisit, jam non curo; neque quando, sit commissum, neque quale. Si forsan est, curatius studebit impudica, ne inter reas recipiatur. Et praegnantem se sentiens, omnia opera curabit, ut proditorem ventrem impediatur, quominus ream, aut tardissime saltem matrem ream deferat, ut recte observat Ploucquetus.^{k)} Rarius ergo promeritam stupri poenam luit soluta femina, quae infocundam rem prohibitam cum mare habuit. Quam venter partusque prodidit, et criminis ream

h) L. 4. §. D. de legg. SCtisque.

i) Allg. L. R. Part. II. tit. 20. §. 7.

k) Noch eine Meinung über die Frage: welches sind die besten ausführbarsten Mittel, dem Kindermord Einhalt zu thun? Tüb. 1783. 8.

ream manifestissime probavit, quae si justa poena afficitur, non ob ventrem partumque punitur; sed ob crimen, quod infons ceteroquin graviditas et parturitus secuta est. Et haec citra poenam celata graviditas, clandestinaque solutae stupratae foeminae parturitus, ceteroquin lege infons criminis indices ac testes, ad meum argumentum non pertinent.

§. 8.

Praesto sunt ubique tristia exempla solutarum feminarum, quae praegnantem sese ex stupro sentientes, variis rationibus commotae, modo in sua viscera laeviunt, abortumque procurant; modo clam parturiunt. Editum clandestine partum aut suffocant, aut obstetricis auxiliis destitutae et invitae infantuli fata accelerantes infanticidii culpa dolove malo commissi reae sunt, aut, licet mortuum corpus ediderint, idoneis testibus destitutae infanticidii praeparati suspitione sese liberare nequeunt. Itaque propositas habemus leges, quae celatum ventrem parturitionemque clandestinam procurati abortus, aut facti praeparative infanticidii criminis suspitione oneratas solutas feminas volunt; adeo, ut quaestioni subijci debeant, ¹⁾ probatoque crimine puniri. Quod si vero crimen probetur, vel abortus procurati vel infanticidii, cujus indicium fuit vel velata ven-

1) C. C. C. art. 35. 36. 131. §. 7.

tris gestatio, vel clandestina parturitio, et promerita poena muliercula adficiatur; iidem in aprico est, nec ob factum ventris celati, nec clandestinae parturitionis feralem sententiam pronunciasse iudicem. Hic exulat celatae graviditatis aut parturitionis clandestinae crimen, de quo solo dicere quaedam constitui.

§. 9.

Sunto jam, de quibus agere mihi sumsi, facinora, crimina. (§. 7.) In quibus consistant primum dispicere me oportere intelligo equidem. Praemonuisse iuvat, haec crimina Quiritibus fuisse omnino ignota. Et Pontifices et leges, quas nuncupamus domesticas Imperii germanici universales, quae de criminibus coercendis cavent, ista delicta neglexerunt. Quae de istis criminibus definiunt, propriae quorundam sunt territoriorum, in quae scinditur Germania nostra. Quantum equidem scio, primus D. quondam Rex noster, Fridericus II., promulgata constitutione generali,^{m)} propria crimina iussit; quo iure emendato adhuc utimur.ⁿ⁾ Nostrum jus deinde et alii Principes legumatores quidam imitati sunt. Ideo frustra,
fi

m) d. d. Berol. d. 8. Febr. 1765. in N. C. C. Brand. Part. III. coll. 583. num. 13.

n) Allg. L. R. Part. II. Tit. 20. §. 883 — 984.

si Virum Perillustrem Kleinum o) exceperis, de his criminibus rite judicandis et juste puniendis evolveris juris criminalis interpretum commentarios. Mirum, neque Io. Sam. Frid. de Böhmer, late ceteroquin discretum de utero dissimulato et clandestina parturitione ceu indicis infanticidii; p) neque Paalzovium q) utrosque Ictos nostrates, ne quidem tetigisse quaestionem: an dissimulatus venter parturitione clandestina jure crimina sint; quae poena expianda, quando suo nomine, suoque delicti corpore stant, nec in aliud crimen transeunt. Causam meam ex legibus nostris agere, mihi hic propositum est.

§. 10.

Soluta femina sit dissimulati uteri criminis rea, quae graviditatis conficta professio non est suam graviditatem apud eos, apud quos confiteri eam lege iusta est, quae propter stuprum neque, neque clandestinam parturitionem abortivae procuratum, neque ob infanticidium puniri potest. Ut hujus criminis rea dici possit solus sufficit graviditatis professionis debita neglectus. Nam si ob stupri, aut abortus procurati reatum, aut quod

o) Grundf. d. peinl. R. §. 355-356.

p) In meditat. in C. C. C., quae Halae demum 1774. 4. prodierunt ad art. 131.

q) In comp. iur. crim. romano-germanico-forensis, (Halae 1779. 8.) §. 686.

quod clam pepererit, aut fata infantis acceleraverit, poenae subijci debeat, majore poena, quam promeruit, ob concurrens delictum, modo a lege dictata, modo a iudice exasperata afficitur. Ideo corpus criminis celatae graviditatis in eo solo absolvitur, quod praeter neglectam professionem suae conditionis tantummodo rea sit. Crimen hocce a solis constupratis solutis feminis committi potest, estque earum proprium. Nec mutat delicti naturam, quod criminis societatem et alii contrahere possint. r)

§. II.

De hoc crimine lex nostra ita cavet:

Wird eine Geschwächte, die ihre Schwangerschaft verheimlicht hat, von einer unzeitigen Leibesfrucht entbunden, und der Verdacht durch die darauf gerichtete Untersuchung nicht bestätigt, so soll sie 1) wenn sie die unzeitige Leibesfrucht, binnen 24 Stunden nach ihrer Entbindung dem Gerichte vorzeigt, nur in die Untersuchungskosten verurtheilt werden; sie hat aber eine 4 bis 8 wöchentliche Gefängnißstrafe verwirkt, wenn ihr nur eine Vernachlässigung der Leibesfrucht zur Last fällt. 2) Findet sich, daß die dem Gerichte nicht vorgezeigte Leibesfrucht noch nicht 30 Wochen alt gewesen, so hat sie eine 6 monatliche bis 2jährige Zuchthausstrafe verwirkt, je nachdem die Leibesfrucht sich diesem Alter
mehr

r) Allg. L. R. I. c. §. 914—928.

mehr oder weniger genähert hatte. Sie hat aber eine 2 bis 3jährige Zuchthausstrafe 3) zu gewärtigen, wenn nicht ausgemittelt werden kann, daß die nicht vorgezeigte Leibesfrucht unter 30 Wochen alt gewesen, welche jedoch wahrscheinlich todt zur Welt geboren ist. 4) Ist das Alter der Leibesfrucht, und der Umstand, daß sie todt zur Welt gekommen sei, nicht auszumitteln, so soll das Straferkenntniß auf eine 3 — 4jährige Zuchthausstrafe gerichtet werden; ist aber ausgemittelt, daß die Frucht zwar noch nicht 30 Wochen, doch aber schon über 3 Monate alt gewesen, so hat die Gebärerin bloß, weil sie die Frucht nicht vorgezeigt, auf 3 bis 6 Monate Gefängniß- oder Zuchthausstrafe verurteilt, wenn sie nicht überführt werden kann, ihre Schwangerschaft schon 14 Tage vor der Entbindung gewußt zu haben. 5)

§. 12.

Clam soluta constuprata femina, quae auxiliis destituta, quae ab obstetrice aut alia femina honesta expectare potuit, peperit. Et hic requiritur, quod neque ob stupri aut abortus procurati aut infanticidii delictum majore promerita poena affici queat. Habet hujus delicti corpus aliquam subtilitatem ex eo, quod interfit, an partum vivum enixa sit mulier, an mortuum, et quamdiu vixerit natus? Nam si vivum partum ediderit quidem, intra 24 horas fato suo non succum-

s) Allg. L. R. 1. c. §. 937 — 940. §. 942, 943.

cumbentem, clandestine parientis poena affici nequit. t) Ut ergo puniri possit clam parturiens soluta femina, necesse est, ut vel mortuum vel statim extinctum pepererit hominem. In hanc rem in epitomen redacta juris nostri constitutio hæc fere est:

Ueberhaupt muß die todtgebohrne binnen 24 Stunden nach der Geburt verstorbene unehliche Leibesfrucht dem Richter allemal binnen 24 Stunden nach der Geburt oder dem Tode des Kindes vorgezeigt werden, wenn nur die Geburtshelferin, oder eine andere Person, bei der Niederkunft allein zugegen wären, welche aber für verheimlicht zu achten, wenn zur Zeit der Geburt keine Hebamme um Beistand ersucht, auch keine andere ehrbare Weibsperson dabei zugezogen worden ist. u) Ist die heimliche Niederkunft I) ohne Verheimlichung geschehen, so findet wider die Mutter eine 6 monatliche Zuchthausstrafe statt; wenn das todtgebohrne oder binnen 24 Stunden nach der Geburt verstorbene Kind, ohne kirchliches Begräbniß, heimlich weggeschafft worden, oder das todte Kind ohne der Mutter Zuthun dem ordentlichen Begräbniße, oder der richterlichen Untersuchung entzogen, und dem Richter dieser Vorfall nicht binnen 24 Stunden angezeigt worden ist. Sie hat aber eine 1—10 jährige Zuchthausstrafe verwirkt, wenn die Art und Ursache des Todes durch Besichtigung des Kindes

t) Allg. L. R. I. c. §. 948. junct. §. 913.

u) Allg. L. R. I. c. §. 912. 913. 957. 958.

des nicht mehr ausgemittelt werden kann. v) Ist aber die heimliche Niederkunft II) mit Verheimlichung der Schwangerschaft verbunden, so findet wider die Mutter 1) eine 4—6 jährige Zuchthausarbeit Statt, wenn sie ein vollständiges wirklich todttes Kind geboren hat. w) 2) Eine 5—10 jährige Zuchthausstrafe, wenn das Kind nach dem Befinden der Sachverständigen in der Geburt noch gelebt hat, ingleichen, wenn das in oder nach der Geburt gestorbene Kind der richterlichen Untersuchung durch einen von ihrer Seite erweislich unverschuldeten Zufall entzogen worden ist. x) 3) Eine 10—15 jährige Zuchthausstrafe nebst Willkommen und Abschied, wenn es entweder noch ungewiß ist, ob die Mutter das todtte Kind vorsätzlich der richterlichen Untersuchung entzogen habe; oder wenn zwar an dem Leichnam des Kindes keine Spur tödtlicher Verletzung, wohl aber der Verdacht einer sonstigen unnatürlichen und lebensgefährlichen Behandlung gegen sie obwaltet, oder des Kindes Körper von ihr dergestalt behandelt worden, daß durch die Untersuchung der Sachverständigen nicht ausgemittelt werden kann, ob das Kind bei der Geburt gelebt habe; y) und 4) öffentlicher Staupenschlag und lebenswierige Zuchthausstrafe, wenn nach dem Befunde der Sachverständigen, das Kind in der Geburt noch gelebt,

v) Allg. L. R. I. c. §. 957. 958.

w) Allg. L. R. I. c. §. 957. 958.

x) Allg. L. R. I. c. §. 959. 963.

y) Allg. L. R. I. c. §. 966. b) 961. 964.

lebt, und sich an dessen Körper tödtliche Verletzungen zeigen, ohne dafs ein von der Mutter verübter Mord vollständig ausgemittelt ist. 2)

§. 13.

Iuris nostri Synopsis sistit et naturam duorum istorum criminum, et poenarum in ea statutarum varietatem. Quae Optimum Principem movit, ut haec duo genera criminum constitueret, ratio saluberrima patet. Tota enim est, ut evitentur infanticidia, quae vel dolo malo, vel culpa admitti solent, neque casu fatali interirent novi cives. Hanc rationem clare monstrat ipsa lex non solum,^{a)} sed etiam exinde colligi potest, quod matres confuptatae, ventrem celantes, aut clam parturientes, puniri vetentur, si partus spurius vivus civitati servetur. Deinde ex ipsa lege patet ejusque ratione, ut de istis criminibus quaestio institui nequeat, nisi post parturitionem finitam. Ex eventu enim constare duntaxat poterit iudici, num crimen adsit, nec ne. Est scilicet quidem in officio iudicis, ut inspiciat solutam feminam et graviditatem praelacte negantem, suspicione tamen justa presam; et obstetrices gravidam quamvis renunciaverint, tamen propter probatam graviditatem eam punire non potest iudex.

§. 14.

2) Allg. L. R. I. c. §. 960. b)

a) Allg. L. R. I. c. §. 883:

§. 14.

Quæ cum ita sint, merito quaerimus, an defendi possit poenarum statutarum hæc varietas. Lubenter concedo, interesse utique Reipublicæ, ut delicta non sint sine poena, et ut civitas a facinorosis hominibus purgetur. Sed reipublicæ quoque interest, ne durius quid statuatur. Qui in criminis vel celatæ graviditatis vel clandestinæ parturitionis naturam curatius inquisiverit, et me non monente intelliget, ubique idem esse crimen. Qui ergo fit, ut in crimen, cujus eadem semper indoles; semper idem corpus delicti; tanta poenarum varietate graslandum sit. Posset quidem dici, modo majorem adesse suspicionem, quod rea vel crimen abortus procurandi, vel infanticidii meditata sit; ideoque modo majorem modo minorem puniendum esse reæ reatum. Sed lex nostra filet de sola cogitatione abortus faciendi, aut infanticidii perpetrandi punienda. Semper iubet punire vel uterum simulatum vel parturitionem clandestinam: sola hæc crimina nominat. Accedit, quod probari nunquam poterit, quod modo adsit, modo absit, qui ex meditatione majoris criminis oritur, major minorve reatus. Ipsa enim hæc cogitatio non recipit criminis notionem ex nostri juris philosophia. Crimen scilicet est actio libera qua alteri injuria nocitum est. ^{bb)} Sed interest, an quis

bb) Allg. L. R. I. c. §. 7.

quis alteri injuria nocere velit, num vero alteri injuria nocuerit. Equidem non nego, damnum infectum principem puniendum statuere; ideoque et conatum delinquendi poenali lege coercere posse. At Princeps noster damnum infectum crimen esse noluit, quia expresse jubet:

Wer durch eine freie Handlung Iemanden widerrechtlich Schaden zufügt, der begehet ein Verbrechen; non vero: Wer durch eine freie Handlung Iemanden widerrechtlich Schaden zufügen *will*, begehet ein Verbrechen.

§. 15.

Sed fingamus, adesse semper damnum quod soluta femina iniuria civitati dat, dum vel ventrem celat, vel clam parit; cum puniri debeat ex lege; de eo tamen constabit, semper idem adesse damnum, non varium. Nam quod ex istis criminibus inferri potest civitati damnum, nullum aliud esse potest, nisi quod civem non pepererit, cuius acquirendi jus quaesitum est civitati ex ipso conceptionis facto. In apico est, isto solo absolvi damni reipublicae hoc facinore injuria dati naturam; ex ratione hoc quoque constat, quae Principem nostrum movit, ut haec crimina puniri jusserit. (§. 13.) Qui ergo sit, ut, cum idem damnum datum non ubique, eadem expiari debeat poena? Non intercederem, si Principi placuisset, ut hocce damnum Reipublicae datum summo supplicio esset

fet expiandum. Sed cum et levio-
 rem sufficere crediderit, neces-
 se est, ut Rei-
 publicae satisfiat ob damnum ei a muliercula
 facinorosa datum. Forte quispiam dixerit,
 majori pretio esse reipublicae civem embryo-
 nem perfectum, quam civem embryonem
 imperfectum. Sed vereor, ne ista ratio
 procedat. Nam civis neque merx est, ne-
 que in commercio. Deinde, quis unquam
 sustinuit, maiori poena esse afficiendum, qui
 civem virum, minorem, quive civem impu-
 berem dolo malo occiderit? Eadem poena
 expiatur homicidium, quo enecatus est in-
 fans, infantia major, vir etc. atque nullam
 video rationem, quae nos ICTos movere posset,
 ut alia lance demetiremur damnum, quod in ci-
 vitem relultat ex nece civis embryonis, quam
 ex civis jamjam nati, aut adulti, qui vel corpo-
 re vel animo de republica bene merere potest.

§. 16.

Itaque cum idem semper sit crimen,
 idem semper damnum, quo reipublicae no-
 citum dici potest, interesse puto reipublicae,
 si salus reipublicae exigat, ut haec facinora
 non sint sine poena, ut ubique sit eadem, sit
 quae sit, magna parvave coercitio. At non
 solum istam poenarum varietatem in-
 commodam quis dixerit ob hoc argumen-
 tum, sed est et aliud, quo oppugnari po-
 test haec poenarum varietas. Sunt scilicet
 haec

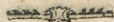
haec facinora crimina, opus semper erit inquisitione. Reipublicae vero, interest poenam promeritam quam proxime sequi facinus. Interesse igitur videtur reipublicae, omnia ea remove, quae inquisitionis finem et justum ferale iudicium morantur. Sunt delicta, quae probationem secum habent. In hanc classem opportune conjici possunt haec crimina. Nam cum omne dicatur damnatum, quod ex his infertur reipublicae, esse in eo, quod mater non pepererit reipublicae civem, quia ventrem celavit, vel clam peperit, vix ullum dici poterit crimen, quod facilius probari possit, quodque magis, levato iudicii velo, judicari possit, quam haec. Peperit sine omni teste femina idonea, quae vel ventrem negavit, vel confessa est muliercula, corpus humanum inanime. Delictum certum statim atque probatum dici poterit. Destituta nimirum fingitur omni teste, ideoque procedit argumentatio: Vel peperit vivum vel mortuum. Si posterius, delictum non aderit; statimque constat de mulierculae impunitate. Si vero prius, constat de criminis veritate, ideoque de jure celerrimo punitionis. Noli oggerere, non raro dubitari posse de vita ejus, quod enixa est. Sed noli quaerere nodum in scirpo. Medici enim vel vixisse renunciant, vel minus. Si illis credendum est; de damni dati veritate iudex dubitare amplius nequit in specie priore;

cum certa sit in posteriore, damnum datum esse nullum. Si medici ipsi dubitent, forte dixeris, vel si cadaver non inveniatur quod inspicere possint; causa eadem est, quae jam est. Iudicium enim iudicis tunc pendeat, ut jam pendet ex praesumptione legis, quae partum vel vixisse, vel mortuum editum esse jubet credere. Videmus ergo, nequidem in istis speciebus ream de injuria poenae queri posse.

§. 17.

Poenarum statuta varietas in ista criminali et optimi iudicis animum facillime fallit. Intricatae sunt species. Facile labitur iudicis motus, et iniqua dicitur sententia. Ipsa subtilitas legis quae dividit casus, satis indicat, Principem nolle, ream puniri ultra modum. Certum est argumentum, peius iudicare iudicem, qui gravius vel lenius oblatum delictum puniverit. Quocordatior ergo erit iudex, eo lentior procedet ad iudicandum. Iple enim optime perspicit verissimum hic esse, praecipue in isto juris criminalis capite, ob casuum, qui obveniunt, perplexitatem, periculosam esse definitionem, cum parum sit in nostro argumento, quod subverti non possit. Auget metum cogitatio conditionis reorum, quarum frequentissima sunt exempla. Quae scilicet horum criminum accusari solent, ex eo

eo sunt civium genere, quod ob animi culturam, et inopiam praeter corpus omnia alia negligit. Praeter pudicitiam hujus classis mulierculae vix quid habent in peculio. Constupratae amisam rem adhuc habere alijs persuadere enixissime student. Hocce studium eis naturam docuisse credideris. Gravidas sese sentientes, se male fecisse haud negant; sed quid faciendum sit anxiae haerent. In iudicium de graviditate vocatae, facile eam confitentur, quam extra iudicium constantissime negarunt; et vix una alterave iudicem, negans conditionem suam suspectam, adiget, inspecturos ventrem, ut obstetrices mittere necesse sit. Quid jam? Index ex lege inculcat legis observationem, cuius capita explicavit. Sed quae audivit modo a iudice, vix domum redux oblita est; et dum iudex cavet misis curiosis, rumor, qui inter familiares oritur de graviditate, facit, ut omnis auditorum memoria evanescat. Accedit, quod raro sese ipsam exhibere possit, ideoque quantum fieri potest ex operarum locatione alimoniam quaerit. Hinc intelligi potest, qui fiat, ut fere sola plebecula horum criminum rearum exempla offerat iudici. Quae enim ditiores, aut liberalius educatae fuerint feminae, si in corpus peccaverint, horum criminum reae vel nunquam vel rarissime judicantur.

de rebus §. 18.

Cujus rei cum optimam habeam testem experientiam, merito quaeri posset: an praefet, criminis, quod ab illa civium inferiore classe perpetrari vulgo solet, quae plurimam habet excusationem delicti, sublata omni poenarum varietate, unam eamque perpetuam statuere poenam, quae locum sibi vindicaret, quoties femina soluta studiose clam peperit foetum, quem vixisse medici renunciant. Neque quis putet, poenarum metu effici posse, ut eae quae ut plurimum horum criminum reae sunt, ab istis maleficiis prohiberi queant. Dum earum pudicitia sollicitatur, dum corpus suum mari permittunt, nequidem cogitant de conceptione, graviditatisque incommodis, quae tamen propius sunt, quam poenae publicae in uterum dissimilatum et clandestinam parturitionem statutae. Credi non potest, vim aliquam habituram cogitationem ex metu poenae, quae ista crimina sequitur. Pejores porro punitae evadunt. Pudiciores ex ergastulo reduces vix unquam expectabis, et ea est hominum natura, ut se suasque res credere nolint facinorosis. Intercilia opportunitate infum quaerendi quaestum, invitae jam quasi coguntur, ut in turpius ruant; et quae perpetuo carceri mancipantur, perpetuam alimoniam a republica expectant. Sunt fisco oneri; quae, si leviori poena, qua lvi posse

lex

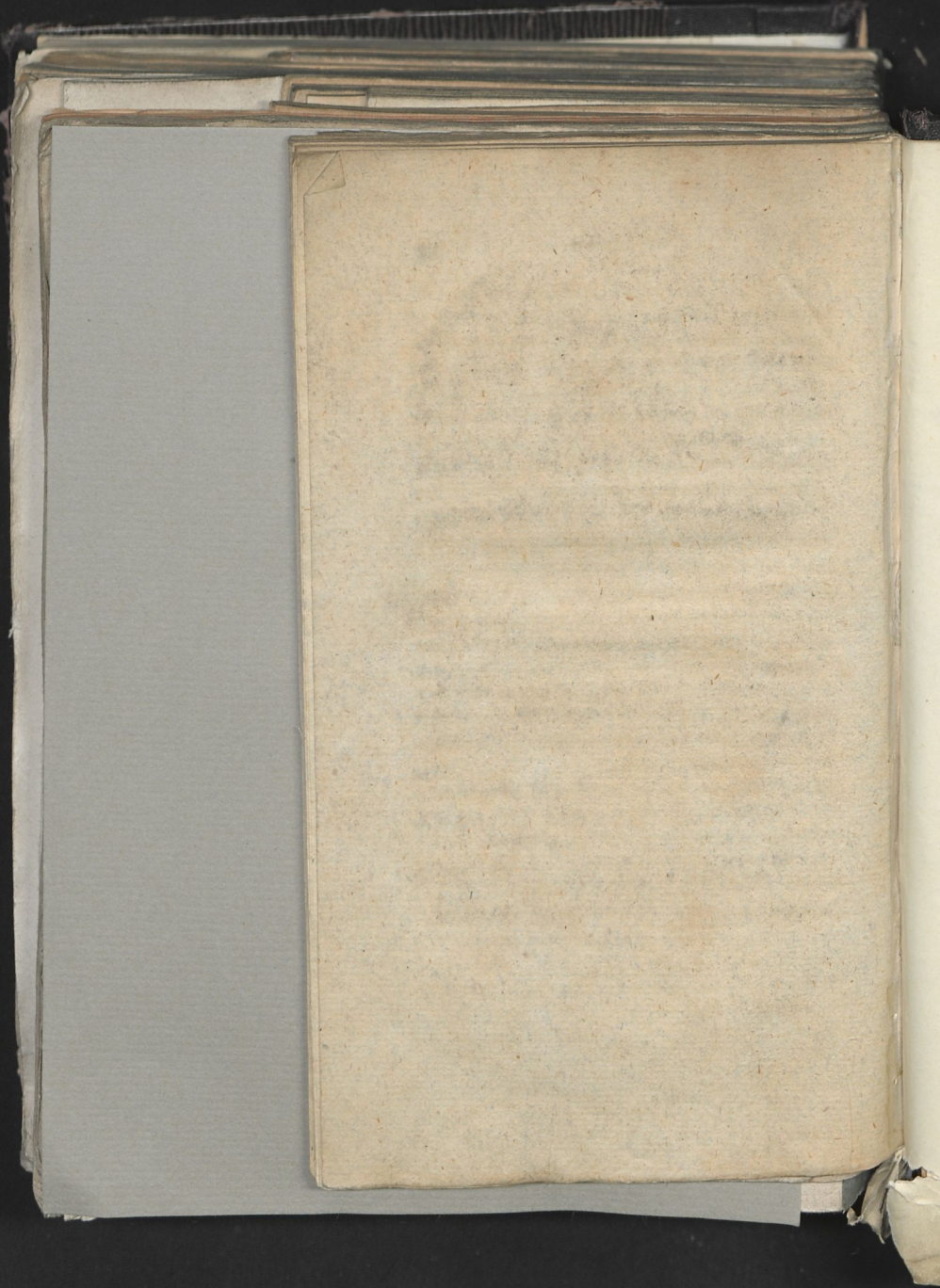
lex nostra ipsa agnoscit, haec crimina afficerentur, retinerent occasionem quaerendi, unde ipsae viverent. Constupratae feminae, quae ob stuprum puniri nequit, diu lex nostra infamiam sustulit. Si aequali, ex vulgi saltem opinione non famosa poena plecterentur, et matrimonii ineundi invenirent forte occasionem; et foecunditate legitima, aut si in corpus peccare suum perseverarent, illegitima, vel cautiores vel doctiores poena redditae, resarcirent reipublicae damnum, quod olim dedisse argui possent, male parientes.

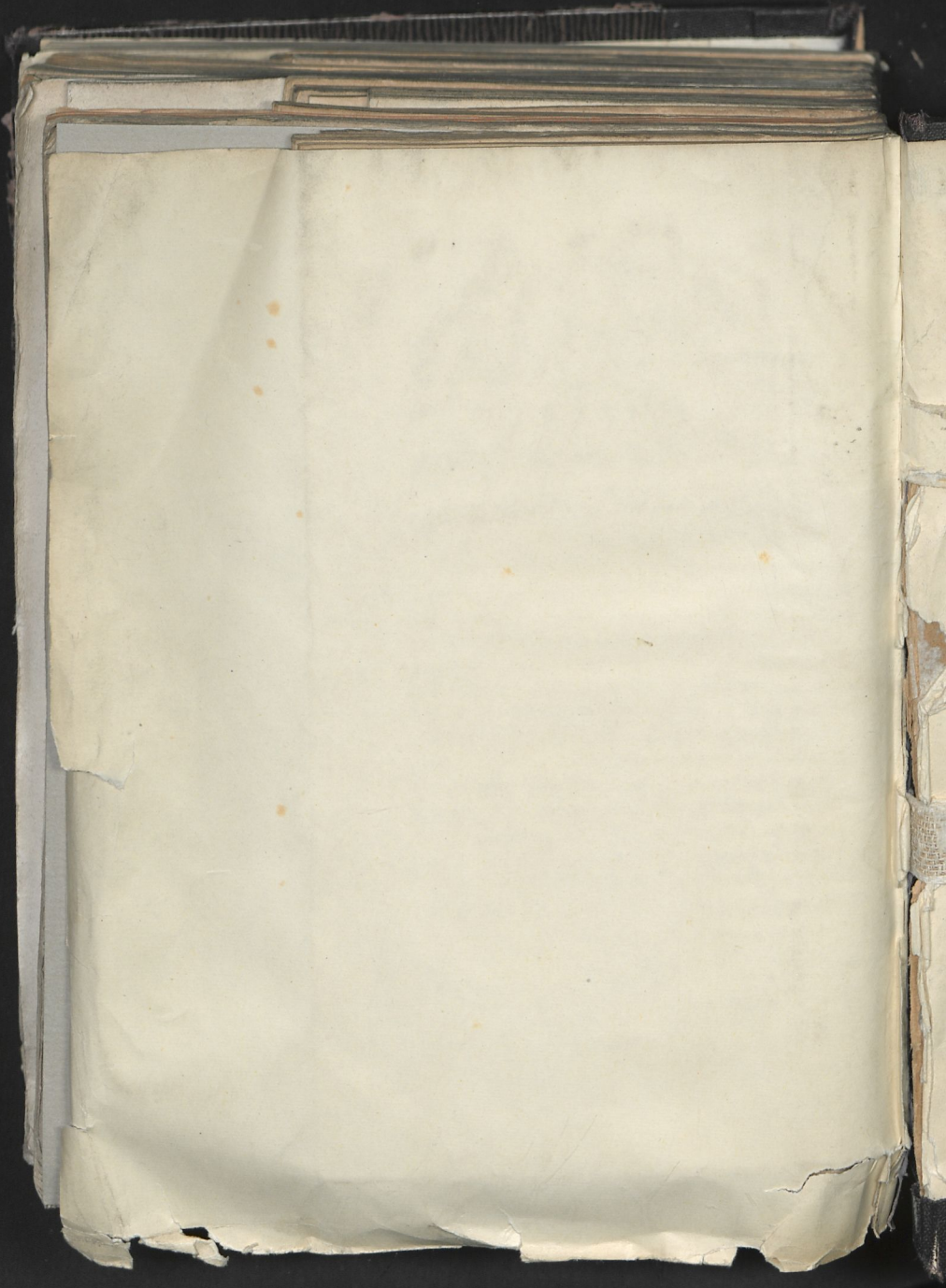
Ingenui et eruditi Commilitones, qui adversariorum partes susceperunt:

VALENTINVS REMMERT, RVLDA-
NVS.

CAROLVS LVDOVICVS HEIN-
SIVS, NEO-MARCHICVS.

IOANNES CHRISTIANVS MEY-
ERRHEINE, MAGDEBYRGICVS.

Halle, Diss. 1795/1800

56.

vel 18

21

DISSERTATIONEM IVRIDICAM

29

DE

1800

IVRE POENARVM

CRIMINIS GRAVIDITATIS CELATAE,
ET
PARTVRITIONIS CLANDESTINAE
DV B IO.

PRAESIDE

VIRO

GRAVISSIMO, CONSVLTISSIMO

ET CLARISSIMO

D. IOANNE CHRIST. WOLTAER

PROF. IVR. ORDINAR. ET FACVLT. IVRID.
ASSESSORE

LEGI STIPENDII OBTENTI SATISFACTVRVS

DIE XII. APRILIS C1810CCG.

PVBLCICE DEFENDET

AVCTOR

CAROLVS FRIDERICVS FRICCIVS,

STENDALIA - PALAEO - MARCHIVS.

HALAE,

FORMIS IO. CHRIST. HENDELII.

